

Deze krant wordt huis-aan-huis verspreid in het werkgebied van het project Zeeweringen en verschijnt tweemaal per jaar

10 jaar werken aan uw veiligheid: Dijkversterking in 2007

De dijken aan de Zeeuwse wateren zorgen voor veiligheid tegen overstromingen. Op de glooiing aan de zeekant van de meeste dijken liggen verschillende soorten steen en beton. Dit heet 'steenbekleding'. Uit onderzoek is gebleken dat de steenbekleding niet overal aan de veiligheidsnormen voldoet. Dat is ook zo op een aantal plaatsen bij u in de buurt. Binnenkort start projectbureau Zeeweringen met de werkzaamheden om dit te herstellen.

Bewoners van Zeeland hoeven zich niet direct zorgen te maken over natte voeten. De steenbekleding moet worden versterkt om een zogenaamde superstorm - een storm veel zwaarder dan die van 1953 - te kunnen weerstaan. Deze superstorm komt theoretisch eens in de 4000 jaar voor. Hoewel er dus geen direct gevaar is, is het noodzakelijk de steenbekleding op een aantal dijkvakken te versterken.

Werk in uitvoering

Op het onderstaande kaartje ziet u waar de werkzaamheden dit jaar plaatsvinden. In totaal wordt de steenbekleding van negen dijkvakken langs de Oosterschelde, Westerschelde en de Noordzee versterkt. Op de volgende pagina's wordt per dijkvak met bijbehorende kaartjes uitgelegd wat er staat te gebeuren. De meeste werkzaamheden vinden plaats buiten het stormseizoen, tussen 1 april tot 1 oktober. Tijdens het stormseizoen mogen alleen voorbereidende en afrondende werkzaamheden uitgevoerd worden waarbij de steenbekleding in tact blijft.

Trajecten

Dit jaar wordt ruim 5 kilometer dijk langs de Westerschelde versterkt. In totaal moet zo'n 148 kilometer dijk worden aangepakt, waarvan 107 al gerealiseerd is

Sophiahaven, Noord-Beveland. Bij werkzaamheden aan de dijken moet rekening worden gehouden met veel aspecten: veiligheid, omwonenden, recreanten en natuur.

in de afgelopen tien jaar. Ook wordt sinds vorig jaar gewerkt langs de Oosterschelde; de eerste zes van de in totaal 173 kilometer te versterken dijk zijn in 2006 aangepakt. Dit jaar komt daar nog ruim 14 kilometer bij. In 2015 moeten alle dijken in Zeeland voldoen aan de veiligheidsnormen.

Tijdelijke overlast

De werkzaamheden kunnen overlast veroorzaken in de omgeving. Zo kan het storten van steen voor geluidsoverlast zorgen en het gieten van asfalt stank veroorzaken. Ook kunnen vrachtwagens die af en aan rijden met materiaal zorgen voor lawaai en stof. Bij de keuze van de transportroutes is daarmee rekening gehouden. Verder zijn de dijkvakken waar aan gewerkt wordt tijdens de werkzaamheden afgesloten. Hierdoor zijn ze niet toegankelijk voor recreanten. Het ongemak is gelukkig tijdelijk: een veilige dijk is het blijvende resultaat.

Samenwerking

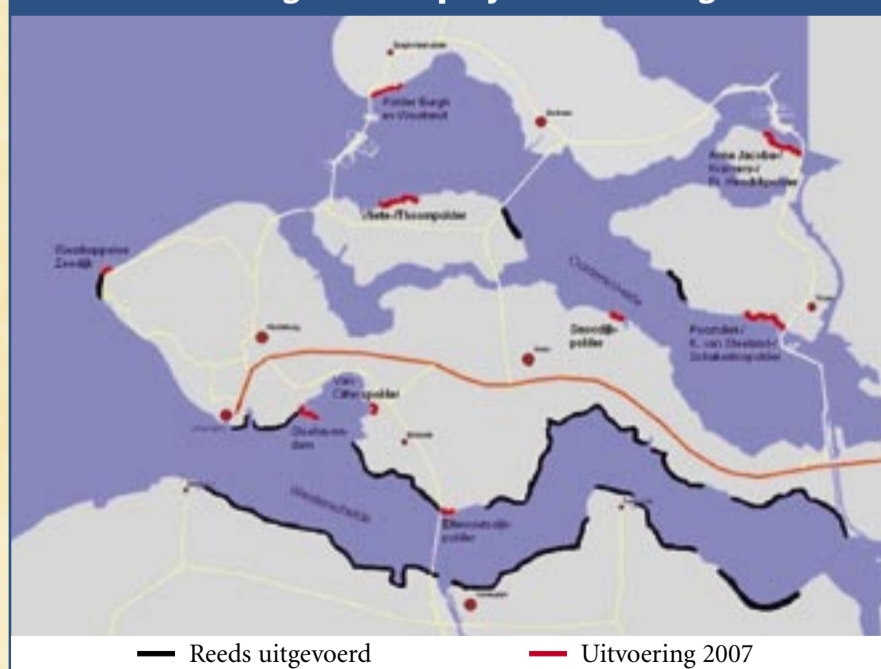
Projectbureau Zeeweringen is een samenwerkingsverband tussen waterschap Zeeuwse Eilanden, waterschap Zeeuws-Vlaanderen en Rijkswaterstaat. Dit jaar bestaat het projectbureau 10 jaar. Het projectbureau toetst de veiligheid van de dijken, gaat na welke flora en fauna er in het gebied voorkomt, ontwerpt de nieuwe dijken en bundelt al deze

informatie in uitvoeringsplannen. Het bestuur van de waterschappen stelt de definitieve dijkversterkingsplannen vast. De provincie Zeeland heeft het laatste woord. Na al deze voorbereidingen kan de dijkversterking van start gaan. ■

Werkzaamheden aan de Zeeuwse dijken

Uitvoering werken project Zeeweringen

Westelijke Sloehavendam en Schorerpolder

De bekleding van de Westelijke Sloehavendam bestaat uit basalt en graniet die deels vervangen wordt en deels wordt overlaagd met breuksteen en gietasfalt. De steenbekleding wordt voorzien van kleinere stenen zodat wieren goed kunnen hechten. De kleilaag onder de steenbekleding wordt op sommige plaatsen dikker gemaakt. De werkzaamheden bij het strandje worden vóór half mei afgerond zodat

hier tijdens het hoogseizoen volop gerecreëerd kan worden. Tot twee weken nadat de werkzaamheden nabij het strand zijn afgerond kan het zand drassig zijn. Ook bij de Schorerpolder wordt rekening gehouden met de omgeving. Werkzaamheden starten pas na 1 augustus, omdat de vogels dan uitgebroed zijn op het schor. Verder wordt tijdens het werk het werkgebied zo klein mogelijk gehouden om beschadiging van het schor te voorkomen.

Sloehaven/ Van Cittershaven

Dit dijkvak ligt vlak bij Total Raffinaderij Nederland. Ter versterking van de bestaande steenbekleding wordt een nieuwe laag breuksteen op de oude aangebracht, die wordt ingegoten met asfalt. Bijzonder bij de versterking van de dijk in dit gebied is dat er een muur van schanskorven op de berm wordt geplaatst. Dit wordt gedaan omdat de berm te laag ligt en niet opgehoogd kan worden omdat er leidingen van de raffinaderij liggen. Tijdens de werkzaamheden vindt regelmatig overleg plaats tussen projectbureau Zeeweringen, de aannemer en Total Raffinaderij Nederland om het werk op het terrein van de raffinaderij niet te verstoren.

Ellewoutdijkpolder

In dit dijkvak, dat loopt van Fort Ellewoutdijk tot aan de haven, wordt een nieuwe constructie aangebracht die bestaat uit betonzuilen. Ter hoogte van het fort wordt de zeedijk ook aan de binnenzijde verbeterd door een nieuwe laag asfalt aan te brengen. Hierdoor ontstaat een zogenaamde overslagbestendige dijk. Dit houdt in dat wanneer golven over de dijk slaan, de binnenkant van de dijk niet

direct wegspoelt. Op de asfaltlaag aan de binnenzijde van de dijk wordt grond aangebracht waar gras op kan groeien. Het havenplateau wordt afgewerkt met asfalt waarin een straatmotief is gedrukt, zodat het lijkt alsof er steentjes zijn gebruikt. Dit ziet er leuk uit en is bovendien zeer sterk. Het werk in de haven wordt vóór de havenfeesten afgerond. De haven en het fort blijven tijdens de werkzaamheden zoveel mogelijk toegankelijk.

Snoodijkpolder

Op dit traject starten de werkzaamheden al in februari. Door zo vroeg te starten kan het werk in de haven begin april afgerond worden en heeft de pleziervaart weinig last van de werkzaamheden. Op de rest van het dijkvak mag tijdens weekenden, feestdagen en de bouwvakantie niet gewerkt worden om overlast voor campinggasten zoveel mogelijk voorkomen. Wanneer tijdens het stormseizoen wordt gewerkt mogen niet alle werkzaamheden worden uitgevoerd. De steenbekleding zelf mag in deze periode bijvoorbeeld niet worden opengebroken, om het risico van schade aan de dijk te voorkomen.

Polder Burgh en Westland

In dit rustige gebied wordt op de huidige steenbekleding een extra laag van breuksteen aangebracht. Deze breuksteen wordt ingegoten met asfalt. Op hoger gelegen gedeeltes wordt een nieuwe bekleding van betonzuilen aangebracht. Het bestaande fietspad wordt voor de veiligheid tijdens de werkzaamheden in delen afgesloten. Fietsers kunnen gebruik maken van de weg binnendijks. Hen wordt

geadviseerd de aangegeven transportroutes zoveel mogelijk te mijden. Het nabij gelegen strandje is vanaf juli weer open voor recreatie.

Het plateau bij de Oosterscheldekering krijgt een nieuwe laag schelpen. Het is een aantrekkelijke plek voor bepaalde soorten vogels om te broeden.

Ook is er speciale aandacht voor de rugstreep-padden: met schermen wordt voorkomen dat ze tussen het werkverkeer terecht komen.

Locatie: Schouwen-Duiveland, nabij Burghsluis
Traject: 2500 meter
Uitvoering: maart - november

Locatie: St. Philipsland
Traject: 3500 meter
Uitvoering: maart - november

Anna Jacoba-, Kramers-, en Prins Hendrikpolder

De steenbekleding in dit dijkvak bestaat voornamelijk uit Haringmanblokken die tijdens de dijkverbeteringswerken van 1979 zijn aangelegd. Deze blokken worden voor de huidige versterking van de dijk zoveel mogelijk hergebruikt door ze te kantelen. Ook wordt het dijktalud minder steil gemaakt.

Op deze locatie wordt rekening gehouden met de natuur: tussen de Philipsdam en de Slaakweg wordt gewerkt vanaf 1 juli, zodat de vogels in de voorafgaande periode in alle rust kunnen broeden. Om verstoring van vogels op het schor te voorkomen is het onderhoudspad niet toegankelijk voor fietsers.

Poortvliet-, Nieuw Strijen-, Klaas van Steeland- en Schakerloopolder

In dit dijkvak is in het verleden een zogenaamde dijkstuin aangelegd waarin verschillende dijkbekleding als een lappendeken te zien is. Het waterschap deed hier onderzoek om na te gaan op welke steenbekleding snel planten kunnen groeien. De nieuwe dijkbekleding die nu wordt aangebracht

bestaat uit breuksteen, ingegoten met asfalt. Deze bekleding wordt voorzien van kleinere stenen zodat wieren goed kunnen hechten. Tijdens de werkzaamheden wordt veel rekening gehouden met recreanten. Achter de dijk van de Nieuw Strijepolder liggen het dorpje Strijenham en twee campings. Om omwonenden en recreanten zo min mogelijk te storen wordt het werk hier half juli afgerond. Om dezelfde reden zal na 1 juli geen werkverkeer meer over de Slikkeweg rijden.

Locatie: Tholen, nabij Strijenham
Traject: 3700 meter
Uitvoering: maart - november

Locatie: Noord-Beveland, nabij De Roompot
Traject: 3450 meter
Uitvoering: april - oktober

Vliete- en Thoornpolder

De glooiing van de dijk achter camping De Roompot is in de loop van de tijd door het nabijgelegen duingebied ondergestoven. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, moet de dikke laag zand verwijderd worden. Daarom moeten ook de bomen aan de teen van de dijk gerooid worden. Na afronding van de werkzaamheden wordt het zand teruggebracht en nieuwe beplanting aangebracht. Met name het transport van betonblokken en stortsteen kan enig overlast veroorzaken. Om campinggasten van De Roompot Beach Resort zoveel mogelijk te ontlasten wordt vanaf 1 juni een andere route genomen (zie transportroutekaart). De zee en het strand blijven tijdens de werkzaamheden toegankelijk: alleen het uiterste oostelijke puntje is tijdelijk niet bereikbaar.

Westkappelse Zeedijk

In dit dijktraject worden de werkzaamheden die in 2006 van start zijn gegaan nu voortgezet. Dit jaar wordt de dijk tussen 't Iezeren torentje' en camping Moens versterkt. Er wordt een extra laag breuksteen aangebracht ingegoten met asphalt. De zeldzame paarse strandloper zoekt op dit dijkvak naar eten. Door de werkzaamheden over twee jaar te verdelen, kunnen flora en fauna zich snel herstellen, zodat de strandloper eten kan blijven vinden.

De nieuw aan te brengen breuksteen wordt via het water aangevoerd. Overig materiaal wordt via de weg getransporteerd.

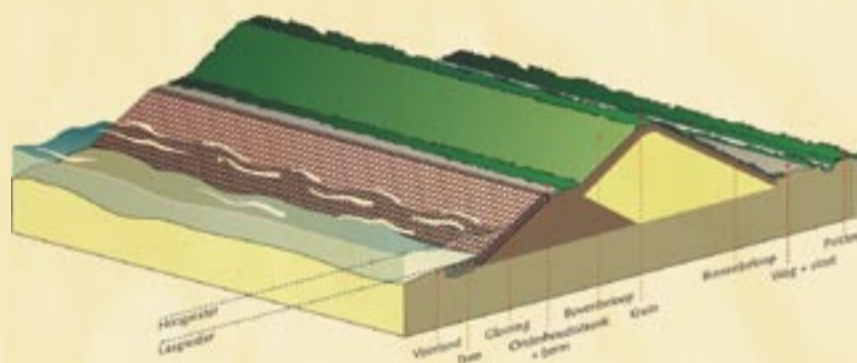

Locatie: Walcheren, nabij Westkapelle
Traject: 1200 meter
Uitvoering: maart - juni

Wat merkt u van het werk?

Vanaf januari 2007 wordt weer aan de dijken gewerkt.

De voornaamste bedreiging van de Zeeuwse dijken zijn hoge waterstanden en hoge krachtige golven.

Dijken bestaan uit een basis van zand afgedekt met klei. Om te voorkomen dat deze basis wegspoelt, wordt hij afgedekt met een laag steen of betonzuilen, al dan niet ingegoten met asphalt. Aan de onderzijde van de dijk (de teen) is een kreukelberm aangebracht. Deze laag stortsteen voorkomt erosie aan de teen. Boven op de dijk, waar alleen bij extreem hoge waterstanden golven komen, ligt gras.

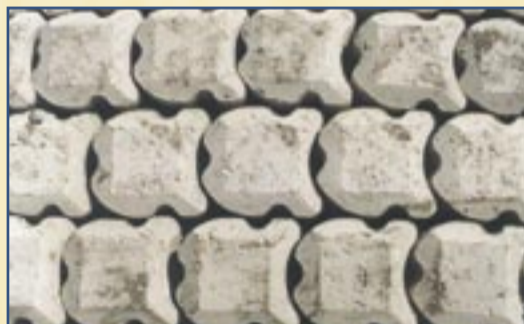
Maatregelen

Tijdens de werkzaamheden wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met mensen die in de buurt van de dijken wonen of recreëren. Tijdens het hoogseizoen wordt er zo min mogelijk in de buurt van campings gewerkt en dijken achter strandjes worden in het voorseizoen of naseizoen versterkt. Ook zijn de transportroutes zo gekozen dat deze zo weinig

mogelijk overlast veroorzaken. Soms spelen er conflicterende belangen waardoor er niet met iedereen rekening gehouden kan worden. In dat geval krijgen partijen die in de wet beschermd zijn voorrang.

Recreatie

Omwonenden en toeristen wandelen, fietsen en vissen graag op de dijken. Tijdens de werkzaamheden worden werkwegen aangelegd voor vrachtwagens en kranen. Na de dijkversterking worden deze wegen gebruikt als onderhoudspaden voor het waterschap. Waar mogelijk stellen de waterschappen deze open voor recreatie. Bepalend hiervoor is de natuur: daar waar zeldzame vogels broeden, rusten of voedsel zoeken worden de paden afgesloten voor recreatief gebruik. Zo worden de vogels zo min mogelijk gestoord. ■

Betonzuilen (Hydroblokken)

Breuksteen, ingegoten met gietasfalt

Haringmanblokken

Haringman- (l) en betonblokken (r)

Flora en fauna

Ondanks het beton, steen en asphalt vormen dijken een natuurlijke omgeving voor een groot aantal planten- en diersoorten. Het zijn kleine natuurgebieden waarop allerlei planten en dieren zich thuis voelen. Het krioelt er van leven.

Onderzoek

Voorafgaand aan de werkzaamheden vindt een nauwkeurige inventarisatie van de flora en fauna op en rond de dijken plaats. Het meeste onderzoek vindt plaats tijdens het groei- en bloeiseizoen. Soms neemt het echter een heel jaar in beslag, omdat sommige dieren slechts tijdelijk op de dijk leven. Bepaalde soorten vogels en padden trekken bijvoorbeeld tussen hun overwinterplaats, broedplaats en leefgebied.

Maatregelen

Als blijkt dat er zeldzame dieren of planten op of nabij de dijk voorkomen, wordt hier rekening mee gehouden. Zo wordt niet tijdens het broedseizoen gewerkt als blijkt dat zeldzame vogels op

bepaalde stukken dijk broeden. Daar waar padden leven worden paddenschermen geplaatst om te voorkomen dat padden op het werkteerrein komen en gedood worden. Grond met zaden van zeldzame planten wordt na het werk op dezelfde plek teruggebracht, zodat de zaden weer kunnen ontkiemen.

Herstel

Nieuwe dijkbekleding is zo gekozen dat het leven op de dijken zich snel kan herstellen en opnieuw tot bloei komt. Na de werkzaamheden ziet de dijk er de eerste jaren anders uit, net als wanneer een tuin opnieuw is aangelegd. Na een tijd krijgt de dijk echter weer een natuurlijker aanblik. Er zijn geen blijvende negatieve gevolgen voor de omliggende natuur.

Overige informatie

Wilt u meer weten? Bezoek onze website www.zeeweringen.nl of bel met het projectbureau Zeeweringen, telefoonnummer (0118) 62 13 70.

Deze krant werd op milieuvriendelijk houtvrij recycled papier vervaardigd.

Colofon

Dit is een uitgave van projectbureau Zeeweringen, een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, waterschap Zeeuwse Eilanden en waterschap Zeeuws-Vlaanderen.

Realisatie	Projectbureau Zeeweringen
Uitvoering	Cragt Communicatie en Creatie
Cartografie	Waterschap Zeeuwse Eilanden
Fotografie	Projectbureau Zeeweringen, Joop van Houdt luchtfotografie
Redactieadres	Projectbureau Zeeweringen Postbus 1000 4330 ZW Middelburg T (0118) 62 13 70 www.zeeweringen.nl

Ministerie van Verkeer en Waterstaat

Rijkswaterstaat